

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben házhoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kérésre visszadadja
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előzetesek és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Az ezüst szivartárca.

Megint egy jelszó, mely felé bizalmatlansággal tekintünk. Megint egy név, melyről tudják, hogy álnév. Nemzeti munkapárt, a melynek munkája minden lesz csak nemzeti nem. Lucus a non lucendo. Sőt, a mint ujabban hírlik, már a nagynehezen kifundált neven is változtatni akarnak. Talán a nemzeti elemet találják benne soknak, vagy a munkát? Nem bizonyos. De az bizonyos, hogy az új párt közkívánatra létrejöttnek hirdeti magát s nem tudja nevében kifejezésre juttatni azt a közszükségletet, közóhajt, amely létrehozta volna s a melynek meg akarna felelni. Tisza István maga egy ezüst szivartárcát ajánlt fel annak, aki az új pártnak jó nevet talál. Beismeri tehát, hogy a »nemzeti munkához« címzett párt vége rossz; hogy a kereskedelmi jog nyelvén szóljunk: nem felel meg a cégvalódiság elvének.

Ha a kormánypárt őszinte nevet akar felvenni, az nem lehet más, mint egyszerűen »kormánypárt«. Mert ennek a pártnak nincs más célja és feladata, mint csak a kormány támogatása. Kormányozni akarnak, mást semmit.

Ott kezdik, ahol elhagyták 1905-ben.

Hogy azóta hány év telt el, hány eszme merült fel, minő törekvések verték fel a magyar politika berkeit: az nekik He-kuba. Aludtak a Nemzeti Társaskörben és a vidéki 67-es társaságokban, s aludtak, mint Csipkerózsika s azt hiszik megállt körülöttük a világ, akár a mesében. Most megjött a mesebeli királyfi, Héderváry, nincs más teendő, mint fölébredni s folytatni a dicstelenül végzett munkát, mintha semmi sem történt volna.

Pedig nagy dolgok történtek, amelyeket visszacsinálni nem lehet. Először is az ország kiszabadult az egykori szabadelvűpárt vashatalma alól. Az a sok üdvözlés és csatlakozás, amelyet a Társaskör kap, csak a volt vidéki vezérek felbuzdulását jelenti, de nem jelent még hadsereget.

Szétfoslott az a varázserővel ható jelszó is, hogy nálunk nem lehet más módon kormányozni, mint a Tisza Kálmán által össze abroncsozott párttal. Ime, évekig kormányon volt a függetlenségipárt, a néppárt, melyeket örökös ellenzéknek akartak feltüntetni és bizonyosodott, hogy ezek is kormányképesek. Végül pedig három olyan eszmet dobott bele a haladó idő a magyar

politikába, amely eszmék forrongást keltettek, kérdéseket támasztottak, feleletet követelnek. Ez a három eszme: a katonai reformok, a gazdasági önállóság és a választójog reformja.

Egyik elől sem lehet kitérni.

A katonai reformok azonnal fölélednek, mihelyt a hadsereg fejlesztése szóba kerül s Andrásynak nagy éleslátását tanúsítja, hogy ma is ezt tartja a helyzet egyik sarkpontjának. A gazdasági önállóság követelését ránk parancsolják a folyton fokozódó állami terhek, melyeket most már csak az önálló gazdasági létből megerősödő Magyarország bír fedezni. A választójog reformja pedig benne van a levegőben, ennek késleltetése csak a kelevényeket szaporítja a nemzet testén, csak a lázt fokozza, csak elerőtlenítésünket eredményezi. Így vagy úgy, de meg kell csinálni a reformot, erős kézzel, határozottan. És a nemzeti munkapárt programja egyikről sem tud semmit. Katonai programja nincs, gazdasági önállóságról tudni sem akar, a választójog reformjáról pedig általános frázisokat ereszt szélnek. Ezeket már rég tulvagyunk. Andrassy konkrét javaslata után a ki mást hirdet, mondja meg részletesen, egyenesen, mit akar? Körül-

Uri ruhát csak elismert jó szabónál,

Dragánál Nagy Sándor-utca csináltasson.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Leánykérés.

M. G.

Gyönyörű szép idők van ma, Erzsike kisasszony. Ezt a szellemesnek a legnagyobb jóakarattal sem nevezhető megjegyzést Kálmán ur kockáztatta meg, akit pedig a városka legügyesebb gavallérai közé soroztak. Kálmán urnak egyébként igaza volt: A kis kert, melynek lugasában együtt ül: Erzsikével, ragyogott a nap sugárözönében, a virágok édes illattal töltötték meg a levegőt; a méhek döngicsélése úgy hangzott, mint valami távoli elmosódó zene lágy akkordjai: Május volt. De lehetett volna a legzordabb téli nap, csapkodhatta volna a szélvész legbőszebb erejével Kálmán ur arcához a táncoló hópihéket, ő, ha Erzsikét látja, bizonyára akkor is úgy találta volna, hogy gyönyörű szép idő van. Hiába, az ő szeméi már így voltak szoktatva.

Egy pajkos napsugár belopódzott a lugast beárnyékoló folyondár sűrű lombjai közt s incselkedve táncolt végig a leány gyöngéd hajlása nyakán, aranszőke fürtjein, végigcsókolta az egyik kicsi fülecskét és eltűnt a könnyű nyári bluz redői között.

Kálmán szemével követte a napsugarat s mikor ez eltűnt, úgy vélte, hogy újra mondani kéne valamit. Igen ám, de mit? Arra a telfedezésre jutott, hogy az érettségije óta soha sem találta meg olyan nehezen a szavakat, mint most. Pedig akkor szigorú nézésű, komoly bácsinak kellett felelgetnie olyan kérdésekre, melyekről csak hírből hallott, lévén mindenkor legjobb szállítója az antikváriumosoknak; míg most egy kedves, egy kicsi, egy jószívű leánykának kellene beszélnie arról, ami úgy kívánczik ki a szívéből s amit már egy álló hét óta elmondogat magának esténként odahaza, hogy annál jobban sikerüljön s ime most még sem megy. Mert hát Kálmán ur nagy beszédre készült. Együtt volt abban mindaz, mi Cleopatrától kezdve napjainkig női szívet valaha férfi rabjává tett. Még az imént is, mikor az

utkákat róttá, Erzsikék háza felé közeledve, azt a beszédet ismételte magában. Hallgassuk csak meg...

Kedves kicsi Erzsike, én szép aranyvirágom! Hadd mondjak valamit magának... Tudja nagyon jól, hogy a maga kedves lénye már rég nagyon rég több, mint közönyös előttem. A fiatal kornak az a kedves kiváltsága, mellyel mindenben csak a szépet, a jót látja; az a gondatlan vidámsága, mellyel mindig a felszínen uszkál, anélkül, hogy a mélységeket vizsgálná; az a készséges bizalma, mellyel minden rokonérzést fogad; az a könnyelmű pajzanság, személyes játéka, kacagása, öröme, szeretete, lelkesedése, mely minden pillanatban kész a megnyilvánulásra; ez volt a mi kedves összekötő kapcsunk s boldog volnánk, ha a jövőben egy még kedvesebb, még erősebb, még elszakíthatatlanabb kapocs kötne össze bennünket. Mert lássa, édes Erzsike, a férfinak szeretetre van szüksége. Bekövetkezik életében egyszer csak egy nap, mikor úgy találja, hogy az egyedüllet, mely tegnap még a szabadságot jelentette számára, ma már teher

A Berger Paula utóda cég értesítése.

Nagyságos asszonyom!

Párisi és bécsi elegáns modellekkel berendezett női kalap áruhaza Szent János-utca 1. szám, ugyanott, a hol eddig volt, abban az épületben található.

Tisztelettel
Berger Paula utóda
 nőikalap divatterme
 Szent János-utca 1. szám alatt.
 Kérem a cégére figyelni.

írásokkal, elvi kijelentésekkel nem fog-nak senkit maguk részére hódítani.

Ilyen helyzetben körülbelül fölösleges az új párt címéről tanácskozni. A pártok címe rendesen tömör összefoglalása az illető párt programjának. De ugyan mit foglaljon össze tömören címébe a kormánypárt, mikor programja nincs? A legtömörebb, a legkomprimáltabb semmi is csak semmi marad.

Ilyen párcímért kár volt egy ezüst szivartárcát felajánlani; megtette volna azt a szolgálatot egy pakfon-fárca is.

*

A politikai helyzet.

E néhány nap a forrongás és előkészület ideje. A kormány és a nemzeti munkapárt lázasan készülődik a szombati alakuló-gyűlésre. Már a vidékre is kiment a régi liberális érásban szokásos rendelet, hogy a szolgabírák, jegyzők stb. ott legyenek a Vigadóban, hogy az alakulás minél impozánsabb legyen.

A többi pártokban is folyik az erjedés processusa és a készülődés a választásokra. A függetlenségi pártok még nem ejtették el végleg az egyesülés eszméjét, melyet most, közeledvén a választás, ahol még mindig jó eszköz a Kossuth neve — különösen a Justh-párt szeretné nyelbe ütni. De éppen ők annyi gyűlölséget szórtak Kossuthékra, hogy az egyesülésből most már alig lehet valami.

A néppárt is készülődik a keresztény-szocialisták ellea, kik több mandátumaikat veszélyeztetik.

Bécsben örülnek a fordultnak, különösen az alkotmány-párt feloszlásának. Andrassy nagyon a begyűkben van.

a vállain. Ugy találja, hogy a legénylakás megszokott gyorsforralójánál sokkal nagyobb meleget ad a családi tűzhely. És vágyat érez, hogy ő is odaülhessen melléje . . .

Kálmán ur itt abbahagyta a szónoklatot, féllábra állt, mint a gólya, mikor elmélkedik s sziszegni kezdett. Ezt a szerelmi vallomásban határozottan szokatlannak mondható jelenetet megérthetjük, ha egy pillantást vetünk az urfi cipőjére. A cipő természetesen lakkcipő volt. Még természetesebb, hogy vadonat új volt. A legtermészetesebb azonban, hogy nem volt kifizetve. Már pedig a cipész, aki tudvalevőleg született politikus, úgy gondolkodott, hogyha a munkabér is emelkedik, az anyag is mindig drágább lesz, de a számla csak nem egyenlítődik ki, akkor legalább a cipőt csinálja kisszebbre, hogy nagyon meg ne károsodjék. Így aztán elhíhetjük, hogy Kálmán ur teljes joggal sziszegett, bár sajnálhatjuk azt is, hogy jól indult szónoklatából többet nem élvezhetünk.

De hát Kálmán ur már ott ül Erzsikével szemben és újból megszólal: »Remélem jól érzi magát, Erzsike kisasszony?»

»Köszönöm, igen — felel a leány — és ön?»

»Én is, mondja Kálmán, igen én is.« Magában pedig azt gondolja: »Ostoba vagyok.« »És még hozzá hazudom is«, — teszi hozzá titkos kétségbeeséssel, cipőire gondolva, melyek hihetetlen mértékben igyekeznek lábait a le-

Politikai híreink a következők:

Az új pártalakulás.

A miniszterelnökségen ma délelőtt ismét konferencia lesz az új pártalakulás dolgában. Ezen az értekezleten, amelyen már Zichy János grófék is résztvesznek, fogják megállapítani az új párt programját, amelyet a miniszterelnök a szombati alakuló gyűlésen fog kifejtteni.

A néppárt akoiója.

A néppárt tagjai közül Hencz Károly ma már belép a Khuen-pártba. A pártban rendkívül elkeseredett a hangulat a keresztény-szocialisták ellen, akik a néppárti kerületekre utaznak. A néppárt tagjai ezekkel szemben nagy akciót indítanak meg, hogy a néppárti kerületeket megvédelmezzék. Ennek az akciónak kifizetése az is, hogy a magyarvári kerületben, amelyet most Giesswein Sándor, a keresztény-szocialisták vezére képvisel, legközelebb jelölő népgyűlést tartanak, amelyen Giessweinnek ellenjelöltet állítanak. Moinár János, Ernst Sándor, Zboray Miklós a vezetői ennek a mozgalomnak.

A függetlenségi pártok készülődése.

A függetlenségi és 48-as párt mindkét árnyalata nagy erélyvel készül a választásokra. A Just párt vezetősége elhatározta, hogy ezentul minden kedden megbeszélést tart a párt tagjaival, akik ekkor számolnak be az országban tapasztalható hangulatról. Tegnap volt az első összejövetel, amelyen első sorban a Kossuth-párttal való együttműködésről folyt az eszmecsere, Justh Gyula, a párt elnöke, bejelentette, hogy az együttműködés dolgát még nem tisztázták, azonban még nem lehet véglegesen meghiusultnak tekinteni.

A választásoknak országsszerte való előkészítése érdekében országos ekciót indít meg a párt, a melynek keretében Justh Gyula és

hető legszűkebb korlátok közé szorítani, de mikor pillantása Erzsikére téved, rögtön megállapítja, hogy még sem hazudik, ha az mondja, hogy jól érzi magát.

A leány csendesén kötöget tovább. Szemét a világot sem emelné fel munkájáról. A hosszú tük fürgén villognak kezében, ha Kálmán szól is hozzá, akkor sem a szavát érti, csak a hangját hallja; azt sem a fülével, inkább a szívével.

Egyszer csak egy kéz fogja át csuklóját s mikor feltekint, Kálmán szemét érzi az övébe mélyedni: »Édes Erzsike — kezdi a fiu, — ne kössön most, édes Erzsike, azt akarom magának mondani . . . kérdezni akarok valamit magától . . . mondja . . . mondja meg kérem . . . nem lenne az én feleségem?»

(No szép beszéd, Isten veled!)

A természetben, mint egy varázsütésre, egyszerre minden elhalgat. Megszűnik a méhek muzsikája, a bogarak csiripelése, a lombok susogása, csak a napsugarak omlanak alá még szélesebben, még melegebben, mint egy forró, tüzes zuhatag. A virágok felett egy szitakötő áll mozdulatlanul, csak szárnyai rezegnek a sugárzódnben, majd hirtelen cikázással tűnik tova . . .

A leány arcát rózsás pir önti el, tekintete szeliden mélyen a férfi szemébe s míg feje csendesén odasimul annak az erős, széles vállához, halkán suitogja:

»De.«

Holló Lajos fognak a népgyűléseken agitálni a függetlenségi eszmék mellett.

Készülődik a Kossuth-párt is. A pártnak intéző-bizottsága holnap este ülést tart, amelyen a függetlenségi és 48-as párttal való együttműködés dolgában fognak határozni. A Kossuth-párt is megkezdte az országos akciót, s mindenfelé népgyűléseket fog tartani.

Deputációk Biharból — rendeletre.

A Khuen-Héderváry kormány még meg sem megededett a bársony székben, a régi »liberalis« korszak máris feltámadt régi politikai erkölcsével együtt s már is előre veti árnyékát, hogy milyen eszközökkel teremti meg a remélt többséget. Az új honmentő »nemzeti munkapárt« meg sem alakult, már is dolgoznak a régi regim emberei szerle az országban, a lelkiismereti szabadság nagyobb dicsőségére. Szombaton tartja meg a fővárosban nemzeti munkapárt alakuló gyűlését. Ezt a kormány minden áron impozánsá akarja tenni. Mivel azonban az országból beérkezett jelentések szerint az új Szózat nem kellett valami nagy lelkesedést, szigorú rendeletekkel igyekeznek összetoborozni a híveket az alakuló gyűlésre. Biharban tegnap ment ki az ukáz a vidékre. A megyéből több helyről kaptunk telefon értesítést, hogy tegnap a fősolgabírók távirati rendeletet kaptak, hogy a fősolgabírók feltétlenül utazzanak fel a szombati alakuló ülésre a fővárosba, de nem csak egyedül, hanem a községi és körjegyzőkkel, továbbá a választók és nem választók közül is minél többet toborozzanak össze és szállítsák fel a gyűlésre, hadd lássa az ország, hogy mily nagy a lelkesedés az új párt és az új kormány iránt. Lesz hát Biharból lelkes deputáció nagy számmal s azt talán felesleges is mondani, hogy ezek nem szorulnak meg pénz dolgában. A pénz pedig nem megvetendő a mai drága világban.

Kossuth — Khuen grófnál.

Kossuth Ferenc tegnap találkozott Khuen-Héderváry gróffal s vele aktuális politikai kérdésekről sok ideig tanácskozott.

Návay nyilatkozik.

A »Neues Wiener Tagblatt« budapesti levelezője beszélgetést folytatott Návay Lajos belső titkos tanácsossal, a képviselőház alelnökével.

— Az alkotmánypárt feloszlása — mondotta Návay — természetesen sajnálattal tölt el bennünket és a volt pártnak igen sok tagját, köztük engem is, akik arra törekedtünk, hogy a párt továbbra is tennmaradjon. Andrassy Gyula grófnak határozott felfogása azonban oda irányult, hogy ennek semmi értelme nem volna és nem volna helyes, hogy két szabadelvű alapon álló 67-es párt egymás ellen küzdjön. Bármennyire sajnáltuk is a feloszlást, tartozunk vezérünknek azzal, hogy kívánságát respektáljuk. A párt feloszlása folytán két lehetőség állt elő. Számos tagja a volt alkotmánypártnak pártonkívüli álláspontot foglalt el és nem tartja célszerűnek, hogy bármely pártba beolvadjanak.

Tisz eiettel

WÉBER TESTVÉREK

Nagyvárad.

Bémer-tér.

Az árusítás naponta reggel 8 órától este 7 óráig tart, a berendezésnek egy része, valamint egy hármás pénzszekrény eladó.

ÉRTESÍTÉS!

Üzletünk átalakítása végett az összes áruinkat, ugymint: blousok pongyolák, aljak, kabátok, kosztümök,

gyermekruhák

s egyéb cikkekkel e hó végéig minden elfogadható árban árusítjuk.

Azok pedig, akik Zichy János gróf elnöklésével értekezletet tartottak, úgy vélik, hogy mitután se személyi, sem más motivumok nem tarthatják őket vissza, belépnek a nemzeti munkapártba.

Tesszük ezt annál is inkább, mert nem tartjuk helyesnek, hogy pártonkívüli állást foglaljunk el akkor, mikor a nemzeti munkapártnak nemcsak olyan az elvi álláspontja, amely hozzánk a legközelebb áll, de igen sok pontban ugyanaz a programja, mint nekünk. Reméljük, hogy az új pártban ugyanaz az irány fog uralkodni, mely az alkotmánypártban uralkodott.

Arra a kérdésre, hogy a választói jog kérdésében nincsenek-e differenciák, ezt felelte Návay Lajos:

Nagyon jól tudjuk, hogy a választói reform megalkotásánál a nemzeti érdekeket fogja szem előtt tartani. Ez nekünk elegendő garancia. Különben ez a kérdés csak későbbi időpontban lesz aktuális.

Bécsi lapszemle.

A »Freundenblatt« a többi között írja: *Andrássy Gyula* gróf téved, ha elkerülhetetlennek tartja a 67-es elemek és személyes unió képviselőinek mérkőzését. A lap ezután helyteleníti *Andrássy* ragaszkodását a katonai koncesszióhoz és azt mondja: *Andrássy* az a magatartása nem hozhat gyógyulást. Sajnálatos, hogy oly vezéregyéniségek, mint *Andrássy* gróf, *Szell*, *Wekerle* hiányzanak az új párt sorából. El lehetett volna várni, hogy ezek az államtérítők az első sorban fognak állni abban a harcban, amelyből most kivonják magukat. Alig lehet azonban hinni, hogy különállásukat huzamos időn át megtarthatják. A nemzeti reális politikának Magyarországon szüksége van az összes erőkre, amelyeket a meddő közjogi harcok nem abszorbeáltak.

A »Vaterland« üdvözi a beállott fordulatot, mint örömdetes jelenséget, amely azt mutatja, hogy a dinasztikus érzés és a koronás király iránt való hűség még nem veszett ki egészen, mint azt a legutóbbi évek eseményei után szinte fel lehetett volna tételezni. A lap az új párt által kibocsátott felhívást bizonyos tekintetben helyesli, mert az, amit ez a felhívás a koronával való konfliktus okairól, a koalíciós kormány alakításáról stb. mond, annyira igaz, hogy ez az írás minden időkre szóló történelmi okmányoknak tekinthető. A felségjogok önkéntes elismerését is üdvözi a lap, mint az új párt lojális aktusát. Ha az új párt alapítói a felhívásban kifejtett elvekhez hűek maradnak, akkor az új alakítást kedvező fordulatként lehet üdvözölni, amely talán alkalmas volna a két államfél egymáshoz való viszonyát megjavítani.

Héderváry, Kossuth és Justh.

Nagy feltűnést keltett tegnap politikai körökben az, hogy *Héderváry* meglátogatta *Kossuth* Ferencet és vele huzamos ideig tárgyalt. *Héderváry* megakartta még látogatni *Justh* Gyulát is, azonban *Justh* Gyula a leghatározottabban kijelentette, hogy nem akar *Héderváry*val tárgyalni és így a miniszterelnök látogatása elmaradt.

Bomlik a néppárt.

Hentz Károly néppárti képviselő *Zichy* Nándor grófhoz levelet intézett, amelyben bejelenti a néppártból való kilépését. *Hentz* példáját hír szerint több néppárti képviselő is követi.

Kérjük igen tisztelt vidéki olvasóinkat,

hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében e miatt akadály törtenjék.

Haverdákat felmentették.

Haverda Boldizsárné meggyilkoltatása ügyében tegnap hirdették ki az ítéletet, mely az összes vádlottakat nem bűnösnek mondta ki. Az esküdtek határozata szenzáció számba ment mindenütt s különösen jogász körökben nagy felháborodást is idézett elő.

Az ügyről részletes tudósításunk a következő:

Az elnök délelőtt fél tizkor nyitotta meg a tárgyalást. Felhívta *Lengyel* Zoltán dr védőt, hogy terjessze elő a védelmet.

Lengyel Zoltán: Igen t. esküdt uraim! Most, amikor a védelmet elő kell terjesztenem, nem azért beszélek, hogy csak beszéljek. Hiszen, ha még oly szép beszédet mondanék is, *Haverdánét* már fel nem támaszthatom. Beszélek, mert egyrészt kötelességet vállaltam, másrészt azért, hogy a bűnpör háta mögött lappangó erkölcsi igazságokat napfényre hozzam. Azt mondja a vád, hogy *Vojtha* Antal főzte ki az egész gyilkossági tervet. *Jánossy* *Vojtha* és nem *Mariska* kedvéért gyilkolt: ez a gondolatmenete a furcsa okoskodásnak. Én azt hiszem, hogy *Jánossy* nem *Vojthába*, hanem *Haverda* *Máriába* volt szerelmes. Tessék elhinni, hogyha *Vojtha* gondolta volna ki a tervet, nem ilyen ostoba módon rendezték volna az egészet. *Vojtha* bűnös csak azért, mert *Jánossyt* *Szabadkán* jól tartották, pecsenyével borral traktálták. Részletesen kiterjeszkedik ezután a védő a bűnpör anyagára és foglalkozik különösen azokkal a részletekkel, amelyekből szerinte kitettzik, hogy *Vojthának* a gyilkosság előkészítésében és véghezvitelében semmi része nem volt.

Lengyel Zoltán beszéde után az elnök figyelmeztette a vádlottakat, hogy a törvény jogot ad nekik a szóláshoz. Erre *Jánossy* szinte roskadozva állott fel és a következőket mondotta az esküdteknek:

— Bevallom, bűnös vagyok. Megöltém *Haverda* *Boldizsárnét*. Hogy miért tettem, nem tudom és nem emlékezem rá. Nem kegyelmet kérek én, mert nem várok az életől semmi örömet, de magam előtt lebeg az a gyermek, aki anyját várja. Szenved mellette az anya is, aki a gyermekét várja. Bocsássanak meg neki.

Erre görcsös zokogásban visszaroskadt a vádlottak padjára. *Jánossy* szavai annyira meghatották a közönséget, hogy sokan sírásra fakadtak.

Vojtha Antal szintén élni óhajt szólási jogával és a következőket mondja:

— Semmi részem sincs ebben a bűnügyben, erre az élő Istenre esküszöm!

Haverda *Mariska* nem akar élni szólási jogával.

Ezután az elnök kioktatja az esküdteket, mire 5 órakor visszavonulnak.

A törvényszéki épület előtt óriási néptömeg hullámozik, a rendőrség nem képes fenntartani a rendet. A teremben a vádlottak padját a törvényszék felé tolják és még négy padot helyeznek el a közönség részére.

Hat órakor az esküdtek bevonultak a terembe. A vádlottak arca különösen *Jánossy*é csaknem a felismerhetetlenségig el van torzulva a rémülettől.

Az esküdtek csupán felvilágosítást kérnek a *Vojthára* vonatkozó kérdésben. Ezután ismét tanácskozássra vonulnak vissza. A közönség az esküdtek bevonulását rossz előjelnek veszi és sokan zúgolódnak.

Háromnegyed 7 órakor ismét bevonulnak az esküdtek. Szinte halálos csendben kezdi meg az esküdtek elnöke a hozott határozat kihirdetését.

— Becsületemre Isten és ember előtt fogadom, hogy az esküdtek határozata a következő:

Ezután egymásután olvassa fel a kérdéseket.

Leirhatatlan az a kép, ami ekkor uralkodott a teremben. Mindenki visszafojtott lélegzettel várta a kérdésekre a feleletet.

Az esküdtek határozata minden kérdésre egyforma: **Nem. Az összes kérdésekben nem bűnösnek mondták ki úgy *Jánossy* *Aladárt*, mint *Haverda* *Mariskát* és *Vojtha* *Antalt*.**

Az esküdtek határozata után a törvényszék meghozta felmentő határozatát.

A törvényszék épülete előtt óriási ember tömeg várta az ítéletet. Mikor pedig meg tudták a felmentő határozatot a felmentetteket megéljenezték.

A felmentetteket még az éjjel szabadlábra helyezték.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

Febr. 25. este fél 9. *Swärdström*-hangverseny a *Fekete Sasban*.

Márc. 18. d. u. 6. *Kath. Kör* böjti estélye a *kir. kath. jogakadémián*.

Május 5. d. e. 11. *Kath. Kör* zárúnnepélye.

* A város általános csatornázása.

Nagyvárad város általános csatornázása annyiban érdeklí *Biharmegyé*t is, mivel a főgyűjtő csatorna túlterjed a város határán s a szennyviz tisztítótelepet is *biharmegyei* területen állítja fel a város. *Biharmegye* alispánja felhatalmazta *Nagyvárad* város polgármesterét, hogy a csatornázás *biharmegyei* érintő részére is, mint I. fokú vízjogi hatóság tartsa meg a vízjogi eljárást s a vízjogi engedélyt adja meg.

* **A kulturpalota építése.** *Nagyvárad* város tanácsa tegnap délelőtt tárgyalta a főmérnök által elkészített kulturpalota tervét s kiadta a terveket a kulturház létesítésének előkészítésére kiküldött bizottságnak, azzal, hogy mondjon véleményt a kulturpalota helyére nézve s bírálja meg a terveket s tegye meg arra vonatkozólag észrevételeit.

* Madarassy-Beck báró felolvasása.

A *Biharmegyei* Pénzüntézet Tiszviselők Szövetsége *Nagyváradon* 1910. február hó 20-án, vasárnap, d. e. 11 órakor *Nagyvárad* város székháznak közgyűlési termében diszülést tart, melynek tárgyát báró *Madarassy-Beck* Gyula dr a Magyar Jelzalog Hitelbank vezérigazgató helyettese, a Magyar Orsz. Pénzüntézet Tiszviselők Központi Szövetségének elnöke stb. felolvasása a *készfizetések felvételéről* fogja képezni. A felolvasást követőleg d. u. 1 órakor társasbéd a *Vigadó* tükörtermében. A részvételt f. hó 17 ig, (csütörtök) délig, *Ivánkai Fleischhacber* Hugó (Polgári Takarékpénztár *Nagyvárad*) kell bejelenteni. A banket-jegy bármelyik *nagyvárad*i pénzüntézetnél is átvehető.

* **Beteg egyetemi tanár.** Tíz nap óta *Ajthy* K. Sándor egyetemi tanár, a törvényszéki orvostani intézet vezetője, súlyos betegen

fekszik a törvényszéki orvostani intézetben levő lakásán. Ajthay hasonló módon, mint az elhunyt Róna tanár, fertőzés által orbáncot kapott. Genersich és Kéty tanárok kezelték és ma már a tudós tanár a veszélyen túl van.

* **Elmesavart hadapród.** A nagyvárad hadapród-iskola egyik negyedéves növendékét rettenetes szerencsétlenség érte. A növendék három éven keresztül egyike volt a legjelesebb tanulóknak. A negyedik évben idegei annyira kimerültek, hogy agya a normális működését felmondta, a növendék az utóbbi időben buskomor volt, azonban ennek nem tulajdonítottak nagyobb súlyt. Tegnapelőtt este mikor osztálytársaival a hálóterembe ment, egyszerre nyugtalanság vett rajta erőt, majd annyira izgatott lett, hogy tépkedni kezdte magáról a ruhát. A növendék viselkedését társai szeszélynek tulajdonították, csak amikor egyáltalán nem tudtak ráhatni sőt 6 növendék sem tudta megfékezni, akkor hívták az iskola orvosát, aki nyomban konstata, hogy a növendéken az elmebaj tünetei mutatkoznak. A beteg növendéket erre külön hálósobába vitték és ott két honvédet adtak mellé felügyelőül. A beteg az éjjelt nyugtalanul töltötte. Reggel az iskolaparancsnoksága gondoskodott elszállításáról. A növendéket Budapestre vitték fel gyógykezelés végett. Az orvos véleménye szerint a növendék baja esetleg gyógyítható, azonban a szépreményekre jogosító ifju nem maradhat meg a katonai pályán.

* **Fertőző betegségek Nagyváradon.** Nagyváradon február hó 1-től 15-ig fertőző betegségek száma csökkent. A fél hónap alatt kanyaró 11, difteritisz 2, vörheny 5 és hasi-hagymáz 4 esetben fordult elő.

* **Előadás a repülésről.** Érdekes felolvasó ülést tart szombaton, február hó 19-én délután 6 órakor a városház nagytermében a Magyar Mérnök és Építész Egyület nagyvárad, osztálya. Dr. *Bresztovszky* Béla gépész-mérnöki műegyetemi magán tanár tart érdekes előadást a repülésről, a technika e legújabb kérdéséről.

* **Lemondott a jogakadémia olvasó körének tisztikara.** A nagyvárad jogakadémia olvasóköreinek tisztikara a tegnapi közgyűlésen beadta tisztségéről való lemondását. Az év elején *Véssey* elnök kezdeményezésére szépen meg indultak az akciók az ifjusági élet feltámasztása érdekében. *Véssey* elnök mindent elkövetett, hogy létesítsen akadémiai dalárdát, dolgozott a menza érdekében stb. azonban a kör ifjusági indolenciáján hajótörést szenvedett minden igyekezete. Ezt látva a tegnapi közgyűlésen visszaadta úgy a maga, mint tisztikara mandátumát és az évben felfüggesztettnek jelentette ki a kört.

* **Küldöttségi tagok választása a kerületi munkásbiztosító pénztárban.** A nagyvárad kerületi munkásbiztosító pénztár tagjai a legközelebb tartják meg a küldöttségi tagok választását. Ez alkalomból a szociáldemokrata párt nagyszabású mozgalmat indított, hogy a küldötteket közülük válasszák meg. A nagyiparosok és gyáriparosok viszont ellenakciózt indítottak, mellyel azt akarják elérni, hogy a szocialisták listájára kisebbségben maradjon. A mozgalmat a gyáriparosok országos szövetsége szervezi és most e tárgyban felhívásokat bocsátott ki.

* **A vasárnapi felolvasás.** Impozáns lefolyásnak ígérkezik báró Madarassy Beck dr. közgazdasági felolvasása a készfizetések feltételéről. A disztlés keretében lefolyó felolva-

sás alkalmából a Biharmegyei Pénzügyintézet Tiszviselői Szövetségének díszelnöke dr. *Hoványi Géza* fog elnökölni *Reismann Mór* és *Fleischhacker Gyula* szintén díszelnökök részvételével. A délutáni társaságra már eddig is nagyszámmal jelentkeztek közgazdasági és közigazgatási életünk kiválóságai és a fontos kérdés iránt érdeklődő kereskedő és iparosvilág.

* **Kik óhajtják tavasszal teljesíteni a fegyvergyakorlatot?** A m. kir. 4. honvéd kiegészítő parancsnokság 492—910. sz. átirata folytán felhívom az 1899—1901—1903. évfolyambeli tartalékos legénységet, hogy kik a foltó év márc. 1-től július hó 31-ig terjedő időszakban óhajtják köteles fegyvergyakorlatukat teljesíteni, ez irányú kérvényüket a nagyvárad m. kir. 4. honvédkiegészítő parancsnoksághoz haladéktalanul nyujtsák be. Nagyvárad, 1910 febr. 15. *Juricskay* Barna, tb. tanácsnok.

* **A vadászó bosszúja.** A napokban megírtuk, hogy Vasandon *Márián György* erdőőrre egy vadászó rálőtt. A hatalmas termetű ember lőtt sebével másnap felkelt és személyesen ment feljelentés tenni a tenkei főszolgabíróhoz. A szerencsétlen ember sebe megült s ennek következtében vérmérgezést kapott, melybe tegnap belehalt. A csendőrség *Duló Flóriánt* letartóztatta, mert a terhelő körülmények azt látszanak igazolni, hogy ő lőtt rá *Márián Györgyre*.

* **Városi cselédszerző intézet.** Nagyvárad város jogügyi bizottsága tegnap ismét ülést tartott, dr. *Thury László* v. főügyész elnöke alatt s dr. *Berkovits Ferenc*, dr. *Ágoston Péter* és dr. *Dőri István* jelenlétében. Ez alkalommal a tervbe vett városi cselédszerző intézet és az ezzel kapcsolatos városi cselédotthonról szóló szabályrendelet-tervezetet tárgyalták. A városi cselédszerző intézet célja, hogy a cselédek elhelyezésénél közreműködjen s működés körébe a vidéket is bevonja. Az intézet élére egy üzletvezetőt alkalmaznak, havi 100—120 korona fizetéssel, továbbá a napidíjas fizetése havi 60—120 korona, a cselédhordók díja pedig havi 60 korona. A felügyeletre egy bizottságot választanak, amelynek fele nökből áll. A cselédotthon a hely nélküli cselédeknek szállást biztosítana, napi 20 fillérért, legfeljebb 8 napi időtartamra. A helyszerző intézet tiszta jövedelmét a cselédotthon javára fordítanak, részben pedig megszorult szegény cselédek segélyezésére szolgálna.

* **A tenkei merénylet.** A tenkei járási irnok merénylőjét még mindég nem sikerült elfogni. A csendőrség most a nyomozást Arad megyébe tette át és ott igyekszik nyomára akadnia a menekülőnek. Itt említjük meg, hogy a merénylet alkalmával *Timár Emil* járás állatorvos nem az ijedtség következtében nem ment a merénylővel birkózó *Szlávik* segítségére hanem a nagy meglepetés miatt amikor pedig a meglepetésből világos lett előtte a helyzet, akkor már a merénylő elmenekült.

* **Kiegészítés a magán borfogyasztásra.** A magán borfogyasztók boritadójának általános összegben való megváltása tárgyában felvett jegyzőkönyveket tegnap küldte át Nagyvárad városa a kir. pénzügyigazgatósághoz. Összesen 541 magán borfogyasztó egyezett ki a várossal általános összegben. Az általános összeg minimuma 20 korona.

* **Uj mintájú fuvarlevelek.** Hivatkozással a kereskedelemügyi magy. kir. miniszteriumnak 4282—1910 számú rendeletére, ezúton felhívjuk az érdekelt t. közönséget, hogy a most forgalomban levő vasuti fuvarleveleket csak 1910 évi december hó 31-ig lehet érvényességgel használni, minthogy 1911 évi január hó 1-ével új mintájú fuvarlevelek fognak forgalomba hozatni. Nagyvárad, 1910 február

15-én. A Nagyvárad Városi Vasut r. t. Üzletigazgatósága.

x **Perfekt gépirónő** saját írógépjével állást keres. Tudakozódások **Van Írógépem** jelíggel a kiadóhivatalhoz kéretnek.

x **Bémer-tér 3. sz. alá költöztem.** Elvállalok minden a szakmámhoz tartozó villamos és gáz világítási vezetékek, lakások, szállodák, iskolák jelző csengő, telefon berendezéseit, uradalmak, gazdaságok s szeszgyárak részére saját üzemű dinamó berendezéseket, villámhárítókát. — Raktáron tartok villamos motorokat, iv, izzó és Wolfram-féle lámpákat, mindennemű csillárokat, asztali lámpákat és az összes elektrotechnikai cikkeket. — Költségvetés díjmentes. *Stern Adolf*, villamos és légszusz vállalata Nagyvárad, Bémer-tér. — Telefon 556.

x **Uj fogtechnikai labororium.** 25 évi gyakorlat a fogtechnika minden ágában! 12 évig Nagyváradon működtem *Heiman* fogorvosnál mint fogtechnikus. Elvállalok minden munkát arany vagy kaucsukban, szájpaddás nélkül, izléses és szolid kivitelben, olcsó árak mellett. Kérve a n. é. közönség támogatását, vagyok tisztelettel *Windelburg Miksa* fogtechnikus Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11. szám.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtök: *Diadalmas szerelem*. (Ujdonság)

Péntek: *Diadalmas szerelem*.

Szombat: *Diadalmas szerelem*.

Vasárnap délután: *Kuruzsló*, este: *Szegény Jonathán*.

Diadalmas szerelem. Kivételes érdekességű eseménynek készül a ma esti premier, nem csak azért mert a *Diadalmas szerelem* a nagyvárad szinpadon kerül bemutatásra, sőt talán ezt a kiváltságát utoljára hagyhattuk volna, mert ez a darab az előjelek után itélve, akarmelyik fővárosi szinpadon megfogja állani a helyét. Főérdekessége azonban a premiérnek, hogy ma este egy szőke fejű fiatal leány fog megjelenni a lámpák előtt a közönség elismerő tapsait megköszöni. Ez a fiatal leány a darab írója *Eörsi Tóth Julia*, aki kétségteletlenül erős és érdekes tehetség s ami magasan kiemelí az átlag írónők tömegéből az őszinte egyénisége. Távol minden divatos irodalmi társaságtól, *Székesfehérváron* csendben él és rajongó hittel biz az erejében s írja okos éles szemmel meglátott történeteit, bátran kihívja maga ellen a kritikát, a közönség itéletét. Ez a kétségfelen bizonyítéka, hogy *Eörsi Tóth Julia* nem divatból fogta meg a tollat, hanem, mert mondani valója van, hogy pedig művészettel tudja elmondani a mondani valóját, azt bizonyítja az, hogy első írásai után *Kiss József* szívesen látta a nevét a *Hét* hasábjain. A ma este bemutatásra kerülő darabja érdekes légkörben mozog. A darab legnagyobb ereje hősnőjének egy fiatal leánynak a lélekrajza, akit a társadalom kegyetlenül büntet azért, mert az édes anyja nem a konvencionális házassági formák között adott neki életet. A fiatal leány, mikor megtudja ezt, igazat ad az anyjának s a szerelem jogán ő is keresztül gázol a társadalmi formákon. Ez a lépése szép és megható lírai motívumokkal van megokolva. Egészbe véve a darab, bár némelykor nyílt ajtókat döngtet, de azokban a részeiben, ahol egy egy fiatalleány nézőponjból beszél a szerelemről, feltétlenül figyelmet érdemlő s aki ezt írta

erős tehetség. — A darab premierje iránt egyébként is rendkívül nagy az érdeklődés.

A vasárnapi előadások. Vasárnap délután félhelyárakkal adják elő Földes Imre zajos sikerű darabját, a Kuruzslót. A népszerű darab iránt még mindig oly nagy az érdeklődés, hogy föltétlenül zsúfolt ház fogja végignézni a darab első féláru előadását. Vasárnap este Milöcker Szegény Jonathán-ját elevenítik fel új szereposztásban. A nagy bécsi muzsikuss dallamos muzsikáját már régen nem hallottuk a Szigligeti színházban s a régi értékes operettek közönsége bizonyára szívesen fogadja az új szereposztásban színpadra kerülő Szegény Jonathánt.

Tronk báró. A jövő hét elején szenzációs operett premierre kerül a sor. Albini Félix Tronk báró-ját mutatják be pompás kiállításban. A horvát zeneszerző kiváló operettje Bécsben még mindig az egyik legnépszerűbb ujdonság.

TÁVIRATOK

Lueger állapota.

Bécs, febr. 16. Lueger polgármester állapotáról a következő bulletint adták ki: Hőmérséklet és érverés változatlan. Helyi gyulladásos processzus nem fejlődik tovább. Fájdalmak csökkennek. Közérzés aránylag kielégítő.

Mérgezés a stockholmi udvarban

London, február 16. A stockholmi udvarban a tegnapi ebéd alkalmával Essel báró mérgezési tünetek között megbetegedett. A vizsgálat megállapította, hogy a mérgezés nem a véletlen következménye, hanem az udvar valamelyik tagja ellen készült merénylet volt. A bárón kívül még többen is megbetegedtek.

A görög forrongás.

Berlin, febr. 16. A »Voss. Ztg.« jelentí Athénből: Számos békebiróság megszüntetése miatt a vidéken zavargások törtek ki. Különösen Peloponezus különböző városaiban nő az izgatottság, hol a lakosság gyászbogókkal járják be az utcákat és a vészharangokat kongatják. Több vasuti vonatot megállítottak. Athénből sürgősen katonaságot küldtek Peloponezusba.

Berlin, febr. 16. A »Voss, Ztg.« jelentí Athénből: A lapoknak megengedték az újbóli megjelenést azzal a feltétellel, hogy a lapok szerkesztőségeibe a katonai liga tagjai tartózkodhatnak és a leadott kéziratokat ellenőrzik. A tengerésztisztek összegyűltek Szalamiszban és a hadihajókat harckész állapotba helyezték, hogy Pryeus és Phaleron ellen eljárjanak. Az orosz, francia, angol és olasz követek Phaleronba mentek, hogy az ott horgonyzó hadihajók parancsokaival tárgyaljanak.

Vihar Franciaországban.

Páris, febr. 16. Heves viharok következtek az Olaszországgal, Sveiccal, Németországgal és Ausztria-Magyarországgal való távirati összeköttetés meg van

zavarva és a táviróforgalomban jelentékeny késések láthatók előre. Tekintettel a Szajna emelkedéséről szóló hírekre, intézkedések történtek Alfortvilleben, hogy több házból a lakókat kilakoltassák. A hidrometriai hivatal jelentése szerint a Szajna harminc centiméterrel emelkedett. Neuilly és Plaizance el vannak öntve. Párisban Passy városrészben több utca ismét víz alatt van. Páris környékén St. Maur, Varenne, Nogent, Bry és Champigny községek szintén el vannak öntve.

Törbezsalt francia csapat.

Páris, február 16. A tengerészeti miniszter Dakarból táviratot kapott, mely jelentette, hogy a múlt hó 4-én egy francia csapatot Udaiban, három napi menetelésre Abecáertől, a masszabini szultán törbe csalta. A francia csapat telemes veszteségeket szenvedett.

Melyik jobb?

Egyszerű csukamájolajnál minden esetben jobb a SCOTT-féle EMULSIÓ. Jobb, mert könnyen emészthető és ennélfogva gyorsabb és erőteljesebb a hatása.

Jobb azért is,

Az emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

mert szívesen veszik be azok akik a csukamájolajat undorító ize miatt visszautasítják.

Csakis tiszta és magasfoku lofofeni (norvégországi) csukamájolaj használata engedeti meg a készítésére; mert csak ez a leg-táplálóbb a világon.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

IPARÜGYEK.

A cipésmestertanfolyam záróvizsgálója. A kereskedelemügyi kormány támogatásával Nagyváradon tartott cipészipari mester tanfolyam záróvizsgálója tegnap előtt, a nagyváradon iparostanonciskola helyiségében meglepően szép eredménnyel folyt le. A vizsgálaton a kormány megbízásából Krausz János állami szakellenőr, továbbá a nagyváradon kereskedelmi és iparkamara képviselőjében Stágl Kálmán kamarai beltag, a nagyváradon cipész ipari szakosztály elnöke, a nagyváradon ipartestület képviselőjében Tirschel Gyula és Urán Mihály szakiparosok, az ipariskola képviselőjében Szűcs Izó igazgató, továbbá mint vendég Ferenczy Ignác öt kerület állami szakellenőre Kolozsvárról voltak jelen. Összesen 16 szakiparos vizsgázott kitűnő eredménnyel. A négy heti tanfolyamon bámulatos munkát vitt véghez Ujlaky István cipészipari szaktanító, amit igazolt az a rendkívüli ügyesség, amelyet a tanfolyamon résztvevő mesterek bemutattak. A jelen volt szakértők nagy meglepetéssel látták, hogy a tanfolyam hallgatói a legmodernebb szabást teljesen elsajátították. A kormány kiküldötte a legnagyobb elismerését fe-

jezte ki a tanfolyam sikere felett s elismeréssel adózott Ujlaky István szaktanítónak a szép sikerért.

Igazságszolgáltatás.

Öt évi fegyház lopásért.

Nem kevesebb, mint huszonhat bűncselekménnyel vádolva került tegnap a törvényszék elé Papp János.

Tanítói oklevelet lopott, azzal megvásárolta magát segédtanítónak, ilyen minőségében is, onnan is kölcsönöket csalt ki, aztán hamis okmányokkal elment jegyzői irnokkak, ilyen minőségben is lopott, sikkasztott, csalt, váltót hamisított, valóságos veszedelem volt azokra, akikkel összehozta a sors.

Tegnap csaknem egész nap tárgyalta gazdag bünlisztáját a törvényszék büntető tanácsa Millye Gyula elnöklete alatt. Ügyész Lázár Márton, védő dr. Krüger Aladár.

Papp János a legtöbb bűncselekményt beismerte, de a tanúk is rávallottak. Ez alapon 8 eset alól felmentették, de 18 rendbeli lopás, sikkasztás, csalás és okirathamisítás bűncselekményében vétkesnek mondották ki és öt évi fegyházra ítélték. Az ügyész megayugodott, a vádlott és védője felebbztek enyhítésért.

ZENE ÉS MŰVÉSZET.

Swärdström hangversenye. Swärdström Valborg hangversenyt tudvalevően mára tűzte ki eredetileg a zenepártoló társasága. A közönség tájékoztatására közöljük, hogy a hangversenyt a művészre kérésére február 25-ére halasztották. A mára megváltott jegyek érvényesek.

KÖZGAZDASÁG.

A levelek kiszedése a postaládákból.

— A kamara értesítése. —

A kereskedelemre nézve nagyon fontos, ha tájékozva van arról, hogy naponta mikor és mely irányban indíthatja levél és más küldeményt utnak s tájékozhatja magát, hogy feladott levél és más küldeményre mikor érkezik a címzethez.

Nagyváradon az is fontos a kereskedőre, hogy este hány óráig adhatja fel levelét úgy, az még az éjjeli, vagy kora hajnali vonattal továbbíttassék.

A nagyváradon kereskedelmi és iparkamara e tekintetben igyekezett a posta-távirda igazgatóságnál kieszközölni, hogy a levelek a posta szekrényekből a későbbi esti-esti órákban is kiszedessenek s azok még az éj folyamán továbbíttassanak, továbbá teljesen tájékoztatni óhajtván az iparos és kereskedő közönséget, hogy a levelek úgy Nagyváradról, mint a vármegye többi nagyobb gócpontjairól mely időben továbbíttassanak.

A kamara közbenjárásának meglelt a kívánt eredménye s a posta-távirda igazgatóság megtette ez irányban intézkedését, amelyet a kamara a következőkben hoz az érdekeltek tudomására:

Van szerencsénk az érdekeltek tudomására hozni, hogy az alulírott kereskedelmi és iparkamara kezdeményezésére a nagyváradon posta-

és távirtdaigazgatóság összeállította a Nagyváradon működő 1., 2., 3., 4. és 5. számú, továbbá a belényesi, b.-ujfalui, érmihályfalvai, margittai, nagyszalontai és székelyhídi posta-távirda hivataloknál a posták indítási idejéről és az egyes postaindításokhoz való zárlati időkről szerkesztett kimutatásokat. A leveleknek az esti órákban a levélgyűjtő szekrényekből való kiszedése tekintetében pedig elrendelte a posta- és távirtdaigazgatóság, hogy a jelenleg fennálló levélgyűjtési rend változatlan fenntartása mellett:

Nagyváradon: Szent László-tér 5. és 7., a Zöldfa-utca 14., 8. és 12., a Teleky-u. 2., a Szent János u. 2., a Bazár u. 1., a Rákóczi-ut 1., 4. és 9. szám alatt és a Fekete Sas átjáróban levő levélsekreányeket este 8 óra után;

Belényesen a vásártéren levő három levélsekreányt este 8 órakor,

Érmihályfalván a városban kifüggesztett három levélsekreányt este 7 óra 30 perckor,

Margittán a Margittér torkolatánál levő három levélsekreányt este 7 óra 15 perckor,

Nagyszalontán a Toldy Miklós-téren levő három levélsekreányt este 8 órakor még külön becsüsk és ezen alkalommal kiszedett leveleket a legközelebbi postákkal továbbítsák.

B-Ujfalun az esti levélgyűjtés már eddig is el volt rendezve.

Székelyhídon az esti 8 órai levélgyűjtést mellőzte az igazgatóság, mert Székelyhídról postavonat csak reggel 7 óra után indul és a levélsekreányeket jelenleg reggel 6 órakor kiűritik.

A nevezett posta és távirtda igazgatóság ezenkívül a posták indítási idejéről és az egyes postaindításokhoz való zárlati időkről részletes kimutatást állított össze, hogy iparosaink és kereskedőink levelezéseiket és egyéb postaküldeményeiket kellő beosztással készíthessék elő és a postaindítás előtt oly időben adhassák fel, hogy azokat a posta- és távirtdahivatal a legközelebbi postaindítással tényleg továbbíthassa.

Tekintve ezen fontos célt, az alolított kamara ezen kimutatásokat sokszorosítottja és az érdekelt kereskedők és iparosok között szétküldi; addig is azonban a kimutatásokat a hivatalos órák alatt a kamarai irodában bárki által megtekinthetők.

Nagyvárad, 1910 február 15.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara:

HUZELLA GYULA, Dr. SARKADI LAJOS,
kir. keresk. tan. elnök, titkár.

A kamara értesítése. Van szerencsénk az érdekeltek tudomására hozni, hogy a keresk. m. kir. miniszter ur megküldötte 1346—1910. sz. rendeletét a tejes palackok és tejes kannák hitelesítése tárgyában. A rendelet szerint a 3 és 5 literes ürtartalmu tejes palackok is hitelesíthetők. E palackoknál az ürtartalom megjelölésében csak akkora eltérés engedhető meg, hogy a rajtuk jelezett térfogattal egyenlő folyadék mennyiséget betöltvén a folyadék felszíne és a mértékjel közti távolság 5 mm-nél nagyobb ne legyen. Nagyvárad, 1910. február 15. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara. Huzella Gyula, kir. keresk. tan. elnök, dr. Sarkadi Lajos titkár.

Budapesti tőzsdedudósítások.

A gabonatőzsde határidői.

Budapest, február 16

— Délután 4 órakor. —

Buza május 1909. 50 kilogrammonként	14.35
Buza októberre	13.91
Buza ápr.	11.80
Rozs okt.	10.29
Zab májusra	—
Zab októberre	7.78
Tengeri máj. 1909.	7.86
Tengeri jul.	8.05
Tengeri májusra 1910.	7.24

Értékdőzsde.

— Délután 4 órakor. —

Oszták hitelbank részvény	634.—
Oszták magyar államvasuti részvény	736.75
Leszámitoló bank	482.—
Rimamurányi	572.—
Oszták-m. államvasuti részv.	897.50
Közuti vasut	552.—
Városi villamos vasut	389.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értékdőzsde 1909. febr. 16.

Magyar arany járadék 4 száz.	111.50
Magyar korona járadék 4 száz.	93.25
Magyar koronaj áradék	82.75
Magyar földtehe ment. kötvény 4. sz.	240.—
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	95.50
Oszták járadék papirban	186.—
Oszták járadék ezüstben	145.—
Oszták járadék aranyban	97.25
Oszták korona járadék	99.—
1860. osztr. államsorsjegyek	116.50
Oszták magyar bankrészvény	197.50
Magyar hitelbank-részvény	150.25
Oszták hitelbank-részvény	730.—
Magyar hitelrészvény	748.—
London vista	631.50
Páris vista	689.50
20 frankos (Napo leonder)	19.02
Német birodalmi márká	117.65
20 márkás aran y	23.51
Magyar nyere m. e. y. sorsjegy kölcsön	93.95
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölcsön	40.90

REGÉNYCSARNOK.

A réthegeyi választás.

Írta: Barabás Szaniszló.

(Folytatás.)

58

A réthegeiek teljesen meg voltak győződve, hogy az ördögök rontottak ki a pokolból s azok jönnek haddal ellenük.

Minél erősebb lón a zaj, annál fényesebben égett a sok lidérc tűz is s a sátrani tábor mindig közelebb jött.

Már a faluban voltak. Az irtózatossá vált, most tisztán ki lehet hallani az »éjjen« kiáltást s a közelségben meg lehetett különböztetni, hogy nem természet feletti lények, hanem igazi emberek tesznek látogatást Réthegeyen.

»Éjjen Véka követünk!
Vesszen, ki nem tart velünk.

A többi jelötteket,
Isten nyíla üsse meg.

Az egész csapat teli torok kezdé e nótát hangoztatni. Legelől egy női alak s egy férfi lovagoltak. Közvetlen utánok egy nagy kutya sereg cammogott, a legkülönbözőbb hangokon vonítva. Ezek nyomaiban pedig mintegy 100 ember gyalogolt, mindegyik égő gyertyával fel-fegyverkezve.

A korcsma elé érve, a csapat még egyszer elordította magát »Éjjen Véka« s azután megállapodott.

Ekkor a lovagoló férfi leszállt patipájáról s a korcsmába lépett, melyben még néhány elkésett szavazó mulatott.

»Hol tartja a bizottmány ülését?« kérdé a férfi sebes hanghordozással.

Az iddógálók és a korcsmáros kíváncsian tolokodtak közelébe.

»Ah jó estét kívánok nagyságos báró uram!« üdvözlé az utóbbi a kerdezősködőt.

»Későn méltóztatik jönni. A gyűlés már régen szétment. Nedvesít választották meg követnek.«

»Az nem lehet« mondá a báró, »hiszen Véka emberei még nem szavaztak.«

»Már pedig úgy ál, amint mondtam« felelé a korcsmáros. »Délután 4 órakor már mindennek vége volt. Ha nem hiszi a báró ur, tessék az elnököt megkérdezni, ő még itten lesz a helybeli szolgabíró urnál.«

A báró röktön egy embert küldött az elnökhöz azon üzenettel, hogy baladéknél a korcsmába jönné, miután fontos dologban kell vele értekeznie.

Nemsokára vissza jött a küldött, azon le-verő hírt hozván, hogy az elnök egy félóra előtt elutazott.

A báró mérgesen fordult meg sarkán s kirohant a korcsmából.

Csapatja megpillantván, rémitő zajjal kezdte éljenezni.

»A menkö üssön az egész bizottmányba!« szitkozódék, miközben ismét felült lovára. »Már be van fejezve a választás, a nélkül, hogy minket bevártak volna. Ez ellen óvást fogunk tenni.«

»Mondtam én mindjárt, hogy elkésünk« siránkozék Véka. »Most hiába fáradtunk ide s hasztalan fecséreltünk el annyi pénzt. Csak azon átkozott aktákat hordaná el már egyszer az ördög, melyeknek rendezése mindig feltartóztat téged.«

»Fogd be a szádat! Ha baha érünk rögtön beírod ezen eseményt a protocollumba. Értetted? E választást mindenesetre megsemmisíttetem az országgyűlés által és akkor követnek választatlak«, mondá a báró. Ezután embereihez fordult s fenhangon elkiáltá magát:

»Menjünk haza, »ez egyszer későn jöttünk.«
A csapat ismét oly zajjal, mint a milyen-nel jött, távozott

Sokáig hallható vala még a távozók kurjongatása.

Végre az is elnémult s a választás színhelyére mély csend, az éj csendje ereszkedett.

Igy tejeződött be Réthegeyre nézve a nagy nap.

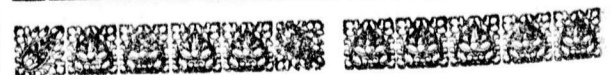
A hír, hogy Nudelhuber uram megbukott, általános sajnálkozást szült; különösen ismerősei őszinte részvétet tanúsítottak a szerencsétlen iránt, ki most már harmad ízben vereséggel vonult vissza a küzdőmokról s mindannyiszor 20 000 forinttal lón szegényebb tárcája.

Pár hét múlva mégis könyörült a sors az ártatlanul bűnhődött Nudelhuber állapotán, mert egy más kerületben egyhangulag követnek választatott s most mindkét követjelölt ugyanazon egy padban ül.

Gyula főbíró, a cselszövő, még, mindedig el nem érhetette célját, Az alispánság nem akar virulni az ő számára, sőt a gyűlölet oly magas fokra emelkedett kerületében, hogy célszerűnek látta, a vihar elől idejében biztosabb helyre vonulni, s más kerületbe kérte átvetni magát.

(Vége.)

A szerkesztésért felelős
Dr. VUOSKIOS GYULA.

2296 | 1910. szám.

Hivatalos hirdetés.

Felhivatnak az ebtulajdonosok, hogy jelen hirdetés közzétételétől számított 15 nap alatt, illetve legkésőbb március hó 15-ig az ebadót a városi pénztárba annai is inkább befizessék, mivel ellenkező esetben a megállapított adó kétszeres, esetleg háromszoros összegében fognak elmarasztaltatni.

Nagyvárad, 1910 február 12:

Gerő,
r. főkapitány.

SZABÓ JÁNOS

uri divat szabó és egyenruha készítőnél
a legdivatosabb szövetek dus választékban vannak felhalmazva.

Modern szabás. Izléses munka.

Fő-utca, (Gerliczy-palota.)

Tanuló felvétetik.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS
GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

*zel gyomor, vesé, hólyag és
bélbántalmaknál oala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.*

Kapható **Wurst József** fűszer-
csemege- és ásványvíz kereskedésé-
ben N. Váradi, Rákóczi-ut 7.

Aszódi Mihály

kávé, cukorka és déli-
gyümölcs nagykereskedő
üzletét február hó 1-én
Sas palota Oláh
hentesnél szemben he-
lyezi át Kossuth-u. oldal.

Aszódi

trieszti kávé, thea és an-
gol rum aruházánál a 8
féle zamatu pörkölt kávé
legjobb, legolcsóbb Kos-
suth-u. villamos motor
üzemű kávépörkölőjébe.

Aszódinál

Kossuth-utca, kakao és
csokoládé vásár megkez-
dődt nagyban és ki-
csinyben olcsó árért. 2
kgr. kuba és gyöngykávé
bérmentve 3 fnt 50 kr.

Téli idényre

theát, rumot, halkonzer-
vek nagyban gyári áron.
Zsur csemegéket nagyban
és kicsinyben olcsó árban
Aszódinál Kossuth-utca.
Cukrásztorták kaphatók.

A Baross-utca 60. számú házban

egy emeleti modern lakás, mely áll 4
szoba, előszoba, fürdőszoba és hozzátartozó
mellék helyiségekből

május hó 1-től kiadó.

Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál
Kossuth-utca 4. szám.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Villamos és légszesz felszerelési vállalat

Benedek Ferencz

Sas passage.

Telefon 946.

Raktáron tart villamos és légszesz
felszerelési alkatrészeket. **Olcsó fény**
társulat kizárólagos képviselője. Elvál-
lalunk karban tartásokat légszesz vil-
lany házi esengőket és telefonokat.
Költségvetésekkel díjmentesen szolgálunk.
Telefon hívásokra személyesen
megjelenünk.

Kiváló tisztelettel

Benedek Ferencz

Folyó évi február hó 19-én lesz megtartva a
Kereskedelmi Csarnok dísztermében

az

ISAYE-GÖNÖZNY

.. .. egyetlen hangversenye.

Kezdeté fél 9 órakor.

jegyek válthatók:

8, 6, és 4 kor., állóhely 2 kor.

SEBŐ IMRE könyvkereskedésében.

Halló! Kérem a 882. számot! t. i.

Frenkel Ignác

asztalos

Kert-utca 16 szám alatti butorraktárát, hol
minden szoba- és konyha-butor raktáron van
Vesz és clad kevésbé használt butorokat. Bu-
tor tisztítást és szakszerű javításokat a legol-
csóbban végez. Butorszükségletünk beszerzése
előtt saját érdekünkben ne mulasszuk el a
fenti céget felkeresni.

Igyekezzen mindenki francia születésű okle-
veles tanár nőktől franciául megtanulni! Az órákon
könyvek és irkák díjtalanul! Csopartos oktatás! Privát-
tanítás otthon is! Kedvező fizetési feltételek! Francia
könyvtár! lakás Csengeri-utca 6. Csapóház.

Uj.

Uj.

Uj.

Villanyerőre berendezett
modern díszmű és ipari

esztergályos üzlet

Beöthy Ödön- és Arany János-
utca sarkán Nagyváradon.

Tisztelettel értesitem a nagyrabecsült
közönséget, hogy műhelyemben készítek
minden ezen szakmába vágó ipari és
díszmű esztergályos munkákat. Billiárd-
golyókat, dákókat stb. igen jutányos
árak mellett, kellő pontossággal és ki-
tűnő szaktudással. Szives pártfogást kér

Deutsch Miksa, esztergályos.

Egyszeri használat meggyőző min-
denkit, hogy a

Gyöngy

Szinszappan

minden vízben, akár meleg, vagy
hideg, kemény vagy lágy, gyorsan
és erősen habzik; könnyen hatol a
szövetbe, MEGLEPŐ GYORSAN
OLDJA A SZENNYET, anélkül, hogy
a szövetnek legkevésbé is ártalmára
volna, teljesen tiszta és ment maró
anyagoktól.

Csodálatos tisztító erejét a nyers
anyagok leggondosabb kiválasztásá-
nak köszönheti.

A Gyöngy

Szinszappan

míndig egyenlő minőségben esz elő
álítva.

Használata minden tisztítási célra
és mindennemű mosáshoz a leg-
kiadósabb.

A Gyöngy

Szinszappan

minden háztartásban jelentékenyen
megtakarít IDŐT, MUNKÁT és PÉNZT.

A Gyöngy

Szinszappan

a mosószappanok királya.

Elsőrendű magyar gyártmány

Készíti a

Magyar Zsirművek r. t.

Nagyváradon,

melynek városi raktárában (Zöldfa-
utca) ezenkívül a mosószappanok
minden faja (debreceni, szegedi,
csont, márvány, legfinomabb beretva-
szappan stb.) valamint KÓKUSZSIR,
CSÓ és LEVESTÉSZTÁK a legkisebb
mennyiség vételénél is EREDETI
GYÁRI ÁRON KAPHATÓK.

= Kályha kiállítás =

hosszanéő **METEOR** kályhákból, kályhatálcák, előtéték, faládák, széntartók, kályhaellenzők, paravánok legszebb kivitelben. Valódi porosz fűtőszén

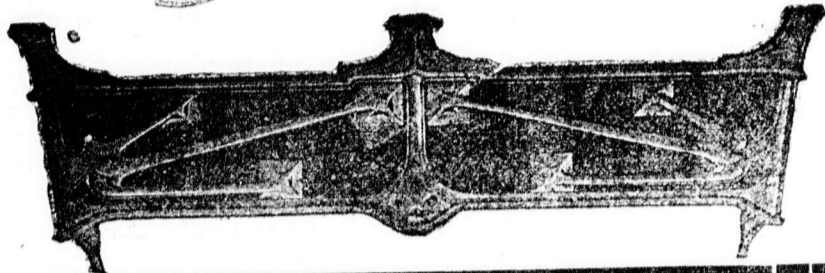
Telefon 390 sz.

Tarsoly és Risztó

különlegességü vaskere. kedésében, Rákóczi-ut.

M. KIR. LŐPORÁRUDA

és mindennemü töltények raktára.

= Nagyhangu ígéretek =

nem sajátunk.

Telefon 249.

SZOLID árak,
PONTOS kiszolgálás,
BECSÜLETES mérés

Telefon 249.

jellemzi üzletünket.

Mindennemü fűszer, csemege, ásványviz, déli gyümölcs, fajalma, friss és szárított főzelék, sóban, ecetben és olajban pácolt halak, tea-vaj, turó, különböző sajt és ét-olaj raktárunkat ajánljuk a nagyérdemü közönség szives figyelmébe.
Tisztelettel

Mezey János és Társa fűszer kereskedése

Nagyvárad, Szt. László-tér, nagyváradai takarékpénztár épület.

Kecskeméthy István

Nemzeti szállodája, étterme és kávéháza, Kert-utca, ipartestületi ház.

Van szerencsém, úgy a helybeli, mint a vidéki közönség b. tudomására hozni, hogy a Nemzeti szálloda összes vendégszobáit, sörcsarnokát, éttermét és kávéházát újonnan átalakítottam azokat a mai kor igényei szerint berendeztem, a szobaárakat pedig le szállítottam. Egyben kiemelem, hogy nyáron át szép kerthelyiség áll a közönség rendelkezésére.

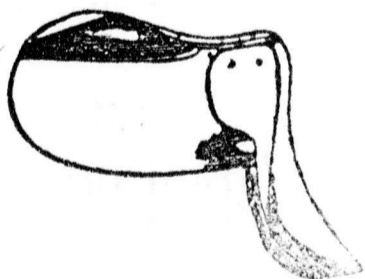
Jó magyaros konyhám, frissen csapolt kőbányai sör és sajáttermésü boraimat mérsékelt áron biztosítom vendégeim részére.

Naponta friss és izletes villásreggeli ebéd és vacsora. Abonensek elfogadtnak, mérsékelt árak mellett.

Ugy a szállodát, mint a sörcsarnokot és éttermet személyesen vezetem s vendégeim pontos és előzékeny kiszolgálásáról mindenkor gondoskodom.

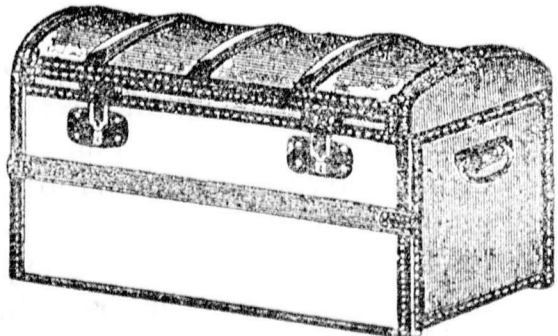
Szives pártfogást kér tisztelettel

Kecskeméthy István,
vendéglős.

LORINCZ MÓR Nagyvárad, Bémer-tér.

Legnagyobb raktár grammophon, beszélő gépek, alkatrészek és lemezekből.

Utazó bőröndök, elegáns kézi kofferek, női kézi tarsolyok, uti kosarak, kupé és vasuti méretben. Gyermekekocsik, velocipédek nagy választéka.

Sport és lovagló eszközök.

Fénykép szerek, lemezek és készülékek!

Kérjen árjegyzéket!